

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/300/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513220589
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7513220589.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudcov JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Alexandra Husivargu v spore žalobcu: P. O. E., bytom Ľ. Š. Č.. XXX/X, K., zast. JUDr. Jozefom Chudom, advokátom, AK so sídlom v Michalovciach, Cyrila a Metoda 3, proti žalovaným: 1) F. K., bytom O. č. XX, N. P. a 2) M. K., rod. Z., bytom O. č. XX, N. P., obaja zast. JUDr. Jánom Spišákom, advokátom, AK so sídlom v Košiciach, Idanská č. 17, o neúčinnosť právneho úkonu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie z 26. januára 2018 sp. zn. 15C/516/2013

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice-okolie (ďalej len súd prvej inštancie, alebo len súd) rozsudkom zo dňa 26. januára 2018 č. k. 15C/516/2013-203 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že právny úkon - kúpna zmluva zo dňa 10.10.2012, na základe ktorej E. K., nar. XX.X.XXXX, ako predávajúci previedol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX k.ú. S., parcela registra C č. 4611/17, na kupujúcich F. K. a M. K., rod. Z. a právny úkon - kúpna zmluva zo dňa 27.12.2010, na základe ktorej E. K. previedol ako predávajúci vlastnícke práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX k.ú. S., byt č. 4 vo vchode č. 1, na I. poschodí, stavby súp. č. XX, postavenej na parcele registra „C“ č. 4611/36 a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu na kupujúcich F. K. a M. K., sú voči žalobcovi právne neúčinné (výrok I.) a priznal náhradu trov právneho zastúpenia žalovaným vo výške 100 % (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorú žalobca odôvodnil tým, že exekučným titulom - notárskou zápisnicou sp. zn. N 137/2011, Nz 33479/2011 zo dňa 13.9.2011 sa dlžníci (povinní) 1. Steel Slovakia a 2. E. K. zaviazali zaplatiť oprávnenému finančnú sumu spolu vo výške 1.140.000 € s príslušenstvom, titulom uzavretej zmluvy o pôžičke peňažných prostriedkov zo dňa 15.1.2010, v znení jej dodatku č. 1 zo dňa 22.1.2010, dodatku č. 2 zo dňa 17.12.2010 a dodatku č. 3 zo dňa 13.9.2011 a titulom uzavretej dohody o ručení zo dňa 15.1.2010, v znení jej dodatku č. 1 zo dňa 13.9.2011. Žalovaný v 1. rade je bratom dlžníka v 2. rade a žalovaná v 2. rade je jeho manželkou. Žalobca má za to, že týmito právnymi úkonmi vykonanými dlžníkom E. K. došlo k ukráteniu vymáhateľnej pohľadávky.

3. Právne vec posúdil podľa § 42a ods. 1, 2, § 116 OZ.

4. Vychádzal z úvahy, že základnými predpokladmi odporovateľnosti sú existencia právneho úkonu, ktorým sa ukracuje pohľadávka veriteľa, platnosť odporovateľného právneho úkonu, jeho vymáhateľnosť - teda pohľadávky veriteľa, ukrátenie veriteľa, ako objektívna stránka odporovateľnosti právneho úkonu a úmysel veriteľa, ako subjektívna stránka odporovateľnosti právneho úkonu. V prejednávanej veci považoval za preukázané, že E. K. previedol nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX k.ú. S. a č. XXXX k. ú. S. na žalovaných v 1. a 2. rade. Skutočnosť, že žalovaný v 1. rade je s E. K. v príbuzenskom vzťahu nebola sporná, keďže je to jeho nevlastný brat. Žalovaný v 1. rade a ani

žalovaná v 2. rade však tvrdili, že nemali vedomosti o jeho finančných problémoch, v čase kedy došlo k prevádzaniu predmetných nehnuteľností, a to ani pri prvej zmluve dňa 27.12.2010, ktorej vklad bol povolený pod V 1391/1 zo dňa 02.02.2011 a ani pri druhej zmluve, ktorej vklad bol Správou katastra povolený dňa 07.01.2013 pod č. V 1078/12.

5. Súd poukázal na skutočnosť, že nejde o ukracujúci právny úkon v zmysle ust. § 42a ods. 1 OZ, ak dostal dlžník za prevedené veci práva, alebo iné majetkové hodnoty od nadobúdateľa skutočne ich reálnu obvyklú cenu, alebo mu za neho bola inak poskytnutá primeraná (rovnocenná) náhrada. O tzv. ekvivalentný právny úkon dlžníka ide len vtedy, ak za prevedené veci, práva alebo iné majetkové hodnoty sa dlžníkovi naozaj reálne dostala ich obvyklá cena, alebo iná skutočne primeraná náhrada, pričom rozhodným okamihom pre posúdenie rovnocennosti prevodu dlžníkových vecí, práva alebo iných majetkových hodnôt je jeho účinnosť, u nehnuteľností zapísaných do katastra nehnuteľností je ním deň, ku ktorému nastali účinky vkladu práva do katastra nehnuteľností (rozsudok NS ČR 30Cdo/4254/2010).

6. Mal za to, že v danom prípade nedošlo v zmysle skutočností uvádzaných v žalobe k naplneniu objektívnej stránky odporovateľnosti, to znamená k ukráteniu veriteľa, keďže v oboch prípadoch išlo o tzv. odplatné scudzovacie zmluvy, za ktoré bolo poskytnuté primerané plnenie. V prípade oboch kúpnych zmlúv bola podľa súdu prvej inštancie zmluvnými stranami dohodnutá kúpna cena primeraná hodnote predmetu vlastníckeho práva a preto v danom prípade nie je možné hovoriť o ukrátení uspokojovania veriteľovej vymáhanej pohľadávky. V oboch prípadoch k vyplateniu protihodnoty zo strany kupujúceho došlo, čo vylučuje, aby majetkové hodnoty ušli z vlastníckej sféry predávajúceho bez protiplnenia. Podľa súdu prvej inštancie právny úkon svedka nemal za následok zmenšenie jeho majetku, keďže za prevedené nehnuteľnosti dostal obvyklú cenu, resp. primeranú náhradu a teda rozhodným okamihom pre posúdenie prevodu dlžníkových nehnuteľností, teda majetkových hodnôt je jeho účinnosť - a nehnuteľností, ktoré sa zapisujú do katastra nehnuteľností je ním deň, ku ktorému nastali účinky vkladu práva do katastra nehnuteľností.

7. K námietke žalobcov, že dohodnutá a vyplatená kúpna cena nie je v prípade oboch kúpnych zmlúv primeraná (za ktorým účelom predložil súdu ponuky realitných kancelárií a poukazoval na uzatvorené hypotekárne úvery) súd prvej inštancie uviedol, že prevod bytov bol uskutočnený v roku 2010 a ponuky z realitných kancelárií, ktoré predložil žalobca sú z roku 2014, pričom je zrejmé, že v prípade realitných kancelárií tieto konečné ceny sú upravené vrátane provízie. Dôvodil, že okrem iného pre porovnanie - ponuka predaja bytov na www.reality.sk <<http://www.reality.sk>> (č.l. 49), ktorú predložil žalobca a ktorú mal na mysli o menšej výmere, ktorá sa má nachádzať v obci S. - L., zahŕňa sebe kompletnú vybavenosť, kompletnú rekonštrukciu - plynový kotel, nový bojler, ústredné kúrenie, nová kuchynská linka, prerobená kúpeľňa, šatník a podobne. V byte, ktorý žalovaní kupovali od dlžníka žalobcu, podľa ich vyjadrení ako aj vyjadrení svedka, je zrejmé, že byt nebol rekonštruovaný, keďže ho žalovaní začali rekonštruovať až následne po poskytnutí úveru, byt nemal ústredné kúrenie, nemal pitnú vodu, kanalizáciu a mal technické nedostatky a tiež problémy s vodou, ktorá počas dažďov v pivnici bola vo výške až cca. 20 cm a musela byť odčerpávaná, i toto sú skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na hodnotu predmetného bytu. K cene pozemkov predložených žalobcami z realitnej kancelárie, reality.sk súd uviedol, že tie boli tiež dátumované k 26.11.2014 a vo väčšej miere sa jednalo o stavebné pozemky, kde podľa výmery, miesta sa cena pohybovala od 5,9 eura na m² až pričom výška konečnej ceny vrátane provízie závisela od miesta umiestnenia tohto pozemku, od jeho výmery a zároveň aj so skutočnosťou, či sú na pozemky všetky inžinierske siete od terénu predmetného pozemku, t.j. (rovinatý resp. iný), či sú tieto pozemky zahrnuté a pripravené k výstavbe a schválené v územnom pláne danej obce, tiež od príjazdovej cesty na predmetný pozemok.

8. Ďalej súd poukázal na to, že k ukráteniu uspokojenia vymáhanej pohľadávky veriteľa nemôže dôjsť, ak sa zmenší síce majetok dlžníka, ale ak však dlžník napriek odporovanému právnomu úkonu a ďalším svojim dlhom, má taký majetok, ktorý sám osebe postačuje na to, aby sa z neho veriteľ uspokojil. Žalovaní predložili súdu záložné zmluvy - vo vzťahoch týkajúcich sa žalobcu ako veriteľa k ručiteľovi E. K., kde boli uzatvorené záložné zmluvy na jeho majetok, ktorý prevyšoval hodnotu 4 milión eur. Uviedol, že za tým účelom predložili súdu aj znalecké posudky, záložnú zmluvu z 15.02.2010 uzavretú medzi žalobcom a spoločnosťou Steel Slovakia a.s., kde za tento záväzok ručil aj E. K., kde bol poskytnutý úver vo výške 1.000.000,- € a prehlásili, že sú zabezpečované nehnuteľnosťami, ktorých hodnota je 3.249.709,30 €. Predložená bola aj ďalšia záložná zmluva na krytie toho istého úveru z

15.01.2010, kde je hodnota predmetných zakladaných nehnuteľností, ktorá bola uzatvorená priamo medzi E. K. a P. O. E. tiež na sumu 723.627,43 eur. Na základe uvedeného uzavrel, že E. K. v čase úkonu, ktorému žalobca v tomto konaní odporuje, mal dostatok majetku, z ktorého mohla byť uspokojená pohľadávka veriteľa, t.j. žalobcu iným spôsobom.

9. Žalovaní podľa súdu prvej inštancie preukázali, že i keď žalovaný v 1. rade v súlade s ust. § 116 a 117 OZ, je osobou blízkou, vyvinuli dostatočné úsilie na to, aby zistili, či na jeho majetok nie je exekúcia, a resp. či sú založené predmetné nehnuteľnosti a o dlhoch, exekúciách nemali vedomosť. Vychádzal z úvahy, že žalovaný v 1. rade ako nevlastný brat žalobcu nemohol a ani pri náležitej opatrnosti nevedel a nemal vedomosť o tom, že by spoločnosť svedka ako dlžníka alebo on ako samotná osoba mal finančné problémy, pretože ako potvrdil, v prípade, že ak by o týchto skutočnostiach vedel, by predmetné nehnuteľnosti určite nekupoval. Dôvodil, že i keď žalobca, ako už bolo v odôvodnení rozhodnutia uvedené, bol nevlastným bratom, títo nemali medzi sebou vzťah, ktorý by zodpovedal priamej príbuzenskej línii, neboli spolu v každodennom kontakte, nestretávali sa, dokonca žalovaná v 2. rade s ním nekomunikovala a preto je pochopiteľné, že ani nemohli mať vedomosť o tom, že svedok má finančné problémy.

10. Súd rozhodol aj o trovách konania podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal náhradu trov konania žalovaním v 1. a 2. rade v plnej výške.

11. Proti uvedenému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. f/ a h/ CSP, pretože súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav a danú vec nesprávne právne posúdil a vychádzajúc z obsahu odvolania aj z dôvodu podľa 365 ods.1 písm. b/ CSP, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (nedostatočným odôvodnením). Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Košice-okolie a žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovel.

12. Poukázal na to, že dlžníci žalobcu a to obchodná spol. STEEL Slovakia, a.s. a ručiteľ E. K. si nespĺnili svoje povinnosti na vrátenie poskytnutej pôžičky, preto podal návrh na vykonanie exekúcie dňa 1.3.2013, po podaní ktorého zistil, že dlžník žalobcu E. K. uzatvoril predmetné kúpne zmluvy v prospech svojich blízkych osôb a takýmto spôsobom ukrátil žalobcu ako veriteľa. Okrem predmetných zmlúv, ktorých neúčinnosti sa žalobca domáha v tomto konaní dlžník uzatvoril aj kúpnu zmluvu so svojou manželkou, ktorej neúčinnosti sa žalobca domáha v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice II pod sp.zn. 3C/2016/2013 a s manželom svojej matky, ktorej neúčinnosti sa domáha v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice-okolie pod sp.zn. 14C/518/2013, kde súdne konania doposiaľ nie sú ukončené. Podľa žalobcu vo všetkých prípadoch boli dojednané neprimerane nízke kúpne ceny a tak došlo k ukráteniu žalobcu na uspokojení jeho vymáhateľnej pohľadávky. Zároveň poukázal na to, že na Okresnom súde Košice-okolie sa vedie konanie pod sp.zn. 14C/208/2016, v ktorom sa E. K. domáha určenia neplatnosti niektorých častí zmluvy o pôžičke a neplatnosti záložnej zmluvy. Žalobca považuje odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti kde konštatoval, že žalovaní nemohli mať vedomosť o finančných problémoch dlžníka, za nepresvedčivé. Naopak má za to, že žalovaní nepostupovali pri uzatváraní kúpnych zmlúv s náležitou starostlivosťou pri zisťovaní úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa. Poukázal aj na písomné vyjadrenie žalovaných z 20.10.2014, z ktorého vyplýva, že mali vedomosť o nejakých podlžnostiach dlžníka. Zároveň upriamil pozornosť na to, že žalovaný v 1.rade bol zamestnancom spol. STEEL Slovakia, a.s. a pri neskoršom predaji majetku na dobrovoľnej dražbe ho E. K. označil ako správcu majetku, čo žalobca osvedčil listinným dôkazom predloženým už súdu prvej inštancie.

13. Žalobca namietal aj záver súdu o tom, že E. K. mal dostatok majetku, z ktorého mohla byť uspokojená pohľadávka žalobcu, keďže boli zriadené záložné práva na nehnuteľnosti, ktorých hodnotu strany určili na sumu 4 mil. Eur. Poukázal na skutočnosti uvádzané už v konaní pred súdom prvej inštancie, a to zápisnicu z prvej schôdze veriteľov úpadcu STEEL Slovakia, a.s. sp.zn. 31K/49/2013 (predloženej súdu prvej inštancie), z ktorej vyplýva, že zaistená zabezpečená pohľadávka zabezpečeného veriteľa P. O. E. vo výške 1.565.342 € pravdepodobne nebude vôbec uspokojená vzhľadom na neskoršie poradie jeho záložného práva. V tejto súvislosti upriamil pozornosť na výšku zistených zabezpečených pohľadávok veriteľa v prvom poradí Tatrabanka, a.s. v celkovej výške 3.984.272,30 €, pričom hodnota nehnuteľného majetku podstaty v tom čase predstavovala sumu 2.493.969,25 €. Zároveň poukázal na

to, že v exekučnom konaní sa okrem dôchodku povinného E. K., z ktorého je vykonávaná symbolická zrážka, nenašiel žiaden iný postihnuteľný majetok, z ktorého by mohol byť žalobca uspokojený. Ďalej odvolateľ uviedol, že hodnota ďalších založených nehnuteľností, na ktoré poukázal dlžník, je podľa znaleckých posudkov vypracovaných v roku 2009/2010 1.089.800 € a podľa znaleckých posudkov vypracovaných v roku 2012 je hodnota týchto nehnuteľností 721.000 € (ktoré posudky boli predložené súdu prvej inštancie). Je nepochybné, že uvedený majetok nepostačuje na uspokojenie pohľadávky žalobcu.

14. K úvahe súdu o datovaní ponúk realitných kancelárií (ktoré sú z roku 2014) poukázal na tú skutočnosť, že ceny nehnuteľností v období rokov 2010 až 2014 stagnovali v dôsledku finančnej krízy, teda nemôže obstať námietka časového odstupe, resp. nejedná sa o časový odstup, ktorý by znamenal výrazné zvýšenie cien nehnuteľností. Napokon žalobca zdôraznil, že je potrebné prihliadať na uzatvorené úverové zmluvy zo strany žalovaných, ktorí v roku 2010 čerpali úver zo SLSP, a.s. vo výške 54.900 €, ktorý úver bol zabezpečený len záložným právom k nehnuteľnosti - bytu č. 54 zapísanému na LV č. XXXX, kat.úz. S., ktorý je predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 27.12.2010. V roku 2013 bol žalovaným poskytnutý úver z VÚB banky, a.s. vo výške 76.026,50 €, ktorý bol zabezpečený zriadením záložného práva práve k obom predmetným nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom kúpnych zmlúv zo dňa 10.10.2012 a 27.12.2010 a v úverovej zmluve je výslovne uvedené, že hodnota týchto nehnuteľností je vo výške 84.700 €. S uvedenými skutočnosťami, na ktoré žalobca poukázal aj v konaní pred súdom prvej inštancie sa súd nevysporiadal.

15. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

16. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

17. Rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov a tým došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

18. Týmto nesprávnym procesným postupom súd znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, čím je naplnený dôvod pre zrušenie rozsudku v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

19. Podľa ust. § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

20. Rozsudok musí obsahovať odôvodnenie v súlade s citovaným zákonným ustanovením, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa vysporiada i so špecifickými námietkami strany sporu. V odôvodnení sa súd rozhodujúci o uplatnenom nároku musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Súdne rozhodnutie musí preto obsahovať stručný a jasný výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku. Odôvodnenie má byť prostriedkom kontroly správnosti rozhodnutia nielen pre súd, ktorý ho vydal, ale aj pre súd, ktorý ho bude preskúmať v dôsledku opravného prostriedku, t.j. musí byť preskúmateľné.

21. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že o nepreskúmateľný rozsudok ide vtedy, ak dôvody neobsahuje alebo sú nezrozumiteľne podané. Odôvodnenie musí byť úplné v zmysle, že sa vysporiada so všetkými

otázkami riešenými v konaní a musí byť v súlade s výrokom. Súd rozhodujúci o uplatnenom nároku sa teda musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho závery musia byť dostatočne vysvetlené.

22. Odvolaním napadnutý rozsudok uvedené náležitosti nemá. Odôvodnenie rozsudku nie je dostatočné, pretože sa v ňom jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom nevyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Stranám sporu súd nezrejmil svoje myšlienkové pochody, spôsob hodnotenia dôkazov, zo skutkových zistení nevyvodil právne závery takým spôsobom, aby výsledok rozhodovacej činnosti bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby strany sporu nemuseli hľadať odpovede na nastolenú problematiku v rovine dohadov a tak, aby sa s prijatými závermi bolo možné stotožniť ako s logickým záverom procesu poznania nielen právnych záverov, ale aj záverov skutkových, z ktorých právne závery vychádzajú. Zároveň nepodal výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa relevantných hmotnoprávných zákonných ustanovení. Z týchto dôvodov odvolací súd musí konštatovať, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nie je obhájiteľné, v dôsledku čoho je rozsudok nepreskúmateľný.

23. Predmetom konania je určenie, že právne úkony - kúpne zmluvy z 10.10.2012 a 27.12.2010 sú voči žalobcovi neúčinné.

24. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že veriteľ sa môže domáhať určenia, že dlžníkove právne úkony sú voči nemu právne neúčinné, ak dlžník urobil tento úkon v posledných 3 rokoch, pričom musia byť splnené základné predpoklady odporovateľnosti, ktorými sú: existencia právneho úkonu, ktorým sa ukracuje pohľadávka veriteľa, platnosť odporovateľného právneho úkonu, existencia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa a úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa ako subjektívna stránka odporovateľnosti právneho úkonu. Správne konštatoval, že u právnych úkonov, ku ktorým došlo medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi sa takýto úmysel predpokladá mimo prípadov, keď druhá strana, vtedy dlžníkov, úmysel ukrátiť veriteľa ani pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať.

25. Odvolací súd však poukazuje na to, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení vôbec nevysporiadal s otázkou existencie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa a zároveň považuje za predčasný záver súdu o tom, že predmetnými právnymi úkonmi nedošlo k zmenšeniu majetku dlžníka, pretože boli prevedené za obvyklú cenu, resp. primeranú náhradu. Zároveň za predčasný a nedostatočne odôvodnený považuje odvolací súd aj záver súdu prvej inštancie, že dlžník mal v čase úkonu, ktorému žalobca v tomto konaní odporuje dostatok majetku, z ktorého mohla byť uspokojená pohľadávka veriteľa. Napokon ani záver o tom, že žalovaní, ako blízke osoby, vyvinuli dostatočné úsilie na to, aby zistili, či na jeho majetok nie je exekúcia, a resp. či sú založené predmetné nehnuteľnosti a o dlhoch, exekúciách nemali vedomosť, je neodôvodnený.

26. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá také skrátenie (zmenšenie) majetku, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v celom rozsahu alebo aspoň sčasti. Ten, kto odporuje právnemu úkonu musí dokazovať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka, teda musí preukázať, že majetok dlžníka sa zmenšil do takej miery, že to ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie jeho nároku.

27. Súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal s námietkami žalobcu, ktorý pred súdom prvej inštancie poukazoval na hypotekárny úver, ktorý si žalovaní brali v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy zo dňa 27.12.2010. Predmetný byt bol jediným predmetom zmluvy o zriadení záložného práva, pričom výška poskytnutého úveru v tom čase činila 54.900,- Sk. Súd prvej inštancie sa touto skutočnosťou nevysporiadal vo vzťahu k posúdeniu primeranosti dojedanej ceny. Nevysporiadal sa s otázkou, že banka v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy musela zrejme túto nehnuteľnosť ohodnotiť minimálne na čiastku 54.900,- Sk (ak by postačovala na poskytnutie hypotekárneho úveru nehnuteľnosť ohodnotená do 100 % výšky poskytnutého úveru) alebo dokonca táto nehnuteľnosť mohla byť ohodnotená aj na vyššiu sumu (ak by banka požadovala pre uzatvorenie záložnej zmluvy nehnuteľnosť, ktorej hodnota prevyšuje výšku poskytnutého úveru). Rovnako sa súd prvej inštancie nevysporiadal s tvrdením žalobcu, že v roku 2013 bol žalovaným poskytnutý úver od VÚB, kde založené boli práve nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom preskúmaných kúpnych zmlúv a ich hodnota bola stanovená na sumu 84.700 €.

28. S poukazom na uvedené námietky žalobcu nie je zrejmé, na základe akých úvah dospel súd prvej inštancie k záveru, že v oboch kúpnych zmluvách bola zmluvnými stranami dohodnutá kúpna cena primeraná hodnote predmetu vlastníckeho práva a takýto záver sa javí ako predčasný.

29. Obdobne súd prvej inštancie nevysvetlil svoje úvahy na základe ktorých dospel k záveru, že dlžník v čase úkonov, ktorým žalobca v tomto konaní odporuje, mal dostatok majetku z ktorého mohla byť uspokojená pohľadávka veriteľa, t.j. žalobcu. Súd iba všeobecne konštatoval, že boli predložené záložné zmluvy na majetok, ktorý prevyšoval hodnotu 4.000.000 €, avšak nezaoberal sa otázkou, ktoré z týchto záložných zmlúv sa týkali majetku patriaceho do vlastníctva spoločnosti STEEL Slovakia, a.s. a ktoré sa týkali nehnuteľnosti vo vlastníctve E. K.. Z odôvodnenia tak nie je zrejmý rozsah vlastníckeho práva dlžníka E. K., keď nie sú špecifikované nehnuteľnosti a ich hodnota, ktoré súd prvej inštancie považoval za majetok, z ktorého mohla byť uspokojená pohľadávka veriteľa.

30. V tejto súvislosti sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal s námietkami žalobcu, ktorý predložil aj príslušné listinné dôkazy osvedčujúce svoje tvrdenia vo vzťahu k exekučnému konaniu, ktoré sa vedie a z ktorého vyplýva, že povinný E. K. nemá žiaden iný postihnutelný majetok. Zároveň sa javí ako potrebné vysporiadať s tvrdením žalobcu o existencii zabezpečeného veriteľa v 1. poradí Tatrabanka a.s., ktorého pohľadávka činí 3.984.272,30 €. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé aký majetok súd prvej inštancie považoval za preukázaný, čo všetko do tohto majetku zahrnul, resp. nezahrnul, pričom nie je zrejmé ani aké ďalšie prípadné dlhy pri týchto svojich úvahách zohľadnil. Nie je teda zrejmé akým spôsobom súd prvej inštancie stanovil hodnotu majetku dlžníka tak, že dospel k záveru o tom, že majetok dlžníka postačoval na úhradu pohľadávky žalobcu.

31. Zo všetkých vyššie uvedených odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a vracia vec súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v ktorom opätovne rozhodne o trovách celého konania, vrátane tohto odvolacieho konania.

32. Úlohou súdu po zrušení veci bude opätovne skúmať splnenie základných podmienok pre odporovateľnosť právneho úkonu, a to existenciu vymáhateľnej pohľadávky, posúdenie, či predmetnými úkonmi došlo k ukráteniu veriteľa, v ktorej súvislosti dôsledne vyhodnotí primeranosť kúpnej ceny, ako aj hodnotu majetku, ktorým disponoval dlžník v čase uzatvorenia právnych úkonov a vyhodnotí, či tento bol postačujúci na to, aby z neho mohla byť uspokojená pohľadávka veriteľa. Rovnako sa dôsledne vysporiada aj s otázkou, či žalovaní, ako blízke osoby, vyvinuli dostatočné úsilie na to, aby zistili, či na jeho majetok nie je exekúcia, a resp. či sú založené predmetné nehnuteľnosti a o dlhoch, exekúciách nemali vedomosť. Bude potrebné dôsledne sa vysporiadať so všetkými tvrdeniami žalobcu, vrátane odvolacích námietok. Svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby spĺňalo požiadavky v zmysle § 220 CSP.

33. V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 1,3 CSP).

34. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).